

2009-06-03

Sammanfattande PM om SKB:s val av plats för kärnbränsleförvaret

Svensk Kärnbränslehantering AB har valt Forsmark som plats för slutförvaring av använt kärnbränsle, det s k kärnbränsleförvaret. Där ska allt använt kärnbränsle från de svenska kärnkraftverken slutförvaras på närmare 500 meters djup. Valet har stått mellan Forsmark i Östhammars kommun och Laxemar i Oskarshamns kommun. Det som avgjort valet är att Forsmark bedöms ge bättre förutsättningar för att åstadkomma ett långsiktigt säkert förvar. Det finns också ett starkt lokalt stöd för slutförvarsprojektet. Förläggningen av förvaret i anslutning till kärnkraftverket i Forsmark förenklar en etablering, genom tillgången till infrastruktur och goda möjligheter att begränsa miljöpåverkan.

Bakgrund

Arbetet med att välja plats för kärnbränsleförvaret har pågått i närmare 20 år. Det är två grundkrav som har varit vägledande för lokaliseringsarbetet: Det måste finnas berggrund som medger en långsiktigt säker förvaring, och det måste finnas ett politiskt och folkligt stöd i den berörda kommunen och bland närboende.

Under perioden 1993–2000 genomförde SKB förstudier i åtta kommuner: Storuman, Malå, Östhammar, Nyköping, Oskarshamn, Tierp, Älvkarleby och Hultsfred. I slutet av 1990-talet presenterades regionala översiktsstudier för samtliga län utom Gotland. Studierna fokuserade på den säkerheten och därmed på förhållandena i berggrunden. Frågor om eventuella för- och nackdelar med att lokalisera slutförvaret till norra respektive södra Sverige samt vid kusten eller i inlandet utreddes särskilt. Slutsatsen blev att dessa faktorer inte har någon avgörande betydelse.

Med resultaten från förstudier och översiktsstudier som grund fanns underlaget för att gå vidare, och lokaliseringsarbetet gick in i en fas med omfattande undersökningar av två områden; Forsmark och Laxemar. Dessa undersökningar är nu avslutade och analyserna av resultaten har kommit så långt att en allsidig jämförelse mellan platserna kunnat göras.

Utgångspunkter för platsvalet

Syftet med att slutförvara använt kärnbränsle är att skydda människa och miljö under mycket lång tid. Därför har SKB tillmätt förutsättningarna för att uppnå långsiktig säkerhet störst betydelse i den samlade värdering och jämförelse av platserna som gjorts. Övriga faktorer har kommit i andra hand. Vad som menas med långsiktig säkerhet framgår ytterst av tillämpliga lagar (kärntekniklagen, strålskyddslagen och miljöbalken) och de föreskrifter som Strålsäkerhetsmyndigheten har utfärdat.

SKB:s principer för platsvalet kan således sammanfattas:

1. Den plats väljs som ger bäst förutsättningar för att säkerhet på lång sikt ska uppnås i praktiken.
2. Om det inte går att se någon avgörande skillnad i förutsättningarna för att uppnå långsiktig säkerhet så väljs den plats som ur övriga aspekter är mest lämplig för att genomföra slutförvarsprojektet.

Ställningstagande

SKB anser att det underlag som finns framme har möjliggjort ett väl grundat val. Avgörande har varit att båda platserna är väl undersökta och att de jämförande analyser som gjorts av förutsättningarna för att

uppnå långsiktig säkerhet visat på tydliga fördelar för Forsmark. Fördelarna beror på berggrunden som i Forsmark kännetecknas av bland annat få sprickor och små grundvattenflöden, vilket är gynnsamma egenskaper ur säkerhetssynpunkt. Bergförhållandena bidrar också till att Forsmark bedömts ge ett mera robust och effektivt genomförande av slutförvarsprojektet än Laxemar.

Båda platserna ger goda förutsättningar för en etablering av förvaret ur ett industriellt perspektiv. I Forsmark kan mark och infrastruktur i anslutning till kärnkraftverket nyttjas. Detta begränsar miljöpåverkan av projektet, vilket är väsentligt eftersom Forsmarksområdet kännetecknas av känsliga naturvärden som kräver varsamhet och anpassning.

Nästa steg

Platsvalet betyder att SKB nu kan fokusera på återstående utvecklingsarbete och andra förberedelser som krävs för att bygga och driva ett kärnbränsleförvar i Forsmark samt den anläggning för inkapsling av det använda kärnbränslet som planeras i Oskarshamn. Vårt närmaste steg blir färdigställa tillståndsansökningar, som vi planerar att lämna för prövning hos Strålsäkerhetsmyndigheten och miljödomstol under nästa år. För att få bygga anläggningarna krävs tillstånd av regeringen och de berörda kommunerna. Byggstart räknar vi med tidigast 2014.